

Przedmiotowe zasady oceniania z przyrody

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z przyrody są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania (WZO) przyjętymi w Powiatowym Zespole Szkół Ogólnokształcących i przyjętym do realizacji Programem nauczania przyrody - przedmiotu uzupełniającego dla szkół ponadgimnazjalnych, autorstwa Ewy Jakubowskiej, Marka Kaczmarzyka, Janusza Mrzigoda, Ewy TUZ.

I. Cele przedmiotowych zasad oceniania z przyrody:

- 1) Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programach nauczania.
- 2) Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- 3) Wykorzystywanie osiągnięć uczniów do planowania i doskonalenia pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.

II. Zasady ogólne:

- 1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (na ich prośbę) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia zasady PZO.
- 2) Wszystkie oceny są jawne – zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
- 3) Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń (jak i rodzice – na ich prośbę) otrzymuje do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela. Prac nie należy fotografować i kserować.
- 4) Oceny klasyfikacyjne ustala się w terminach i skali określonej w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania.
- 5) Wystawienia oceny śródrocznej i rocznej dokonujemy na podstawie ocen częściowych, przy czym większą wagę mają oceny z prac klasowych i sprawdzianów, w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceną są ocenami wspomagającymi (ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną z uzyskanych ocen). Ocena roczna uwzględnia postępy ucznia za cały rok szkolny, a więc również za okres pierwszy.
- 6) Ocena śródroczna i roczna jest efektem systematycznej pracy ucznia. Na koniec danego okresu nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów poprawkowych. Uczeń może poprawiać oceny zgodnie z zapisem w punkcie IV.2
- 7) Na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej uczeń otrzymuje informację o przewidywanych ocenach, w tym o zagrożeniach oceną niedostateczną.
- 8) W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej na pierwszy okres uczeń ma prawo do jego zaliczenia w terminie i formie ustalonej z nauczycielem.
- 9) Uczeń może być nieklasyfikowany jeżeli brak jest podstaw do wystawienia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia.

III. Kryteria oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów z przyrody:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

ma i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia, stosuje je do rozwiązania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności, samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia swoich wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach przyrody, formułuje problemy i buduje modele odpowiedzi, wykorzystuje wiedzę i umiejętności do analizy, syntezy i rozwiązywania nietypowych problemów.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych, analizuje i ocenia informacje pochodzące z różnych źródeł, poprawnie wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe,

wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic fizycznych, chemicznych, encyklopedii i internetu, projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia, wykorzystuje zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwoju.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów, krytycznie korzysta z wielu źródeł wiedzy, określa związki przyczynowo-skutkowe, wykonuje samodzielnie i poprawnie większość poleceń, zadań i doświadczeń, przestrzegając zasad bezpieczeństwa.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem. Poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowych zadań lub problemów. Potrafi korzystać, z pomocą nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice. Popelnia błędy merytoryczne, logiczne oraz terminologiczne. Podejmuje próby wykonywania zadań, aktywność na lekcjach pojawia się rzadko.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. iPrzy biernej postawie na zajęciach przejawia chęć współpracy i odpowiednio motywowany rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Popelnia liczne błędy merytoryczne i logiczne.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, . Nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela. Popelnia bardzo dużo błędów merytorycznych, terminologicznych i logicznych, , nie odrabia prac domowych, nie wykazuje żadnej aktywności na zajęciach. Wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki.

IV. Formy sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów z przyrody:

1) Ocenianiu mogą podlegać:

a) wypowiedzi ustne

- dłuższa odpowiedź ucznia przy której obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich tematów, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu,

- krótka odpowiedź ucznia tzw. aktywność oceniona w skali „+” lub „-” lub w postaci stopnia, uczeń otrzymuje stopień bardzo dobry gdy zgromadzi pięć plusów, stopień dobry gdy zgromadzi cztery plusy, dostateczny – trzy plusy, dopuszczający – jeden plus, plusy równoważą minusy, w przypadku uzyskania pięciu minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,

w przypadku wyróżniającej się aktywności uczeń może na zajęciach zamiast plusa otrzymać stopień;

b) prace klasowe

- obejmują większą partię materiału, poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej;

c) sprawdziany (15 – 20 min.)

- obejmują materiał z kilku lekcji, zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej;

d) kartkówki (5 – 15 min.) obejmują materiał z trzech ostatnich tematów, nie muszą być zapowiadane;

- e) prace domowe (uczeń otrzymuje ocenę pozytywną z pracy domowej jeśli potrafi wyjaśnić sposób jej wykonania);
- f) referaty, prezentacje multimedialne, plakaty (samodzielnie przygotowane i zaprezentowane przez uczniów podczas lekcji lub szkolnych sesji naukowych);
- g) udział uczniów w projektach edukacyjnych (ocena projektu wynika z trzech elementów: efektu końcowego, wkładu ucznia w realizację projektu, oceny prezentacji);
- h) prace dodatkowe (praca z podręcznikiem, praca w grupach, karty pracy ucznia, przygotowanie pomocy dydaktycznych itp.)

Oprócz wyżej wskazanych umiejętności ocenie podlega:

- aktywny udział ucznia w debatach i dyskusjach, przede wszystkim: zgodność z tematem, argumentację, dyscyplinę wypowiedzi i kontrolę czasu wypowiedzi;
- aktywny udział ucznia w burzy mózgów, przede wszystkim: jakość i trafność argumentowania, poprawność wnioskowania, dyscyplinę merytoryczną i umiejętność zajmowania wyraźnego stanowiska i selekcji informacji;
- jakość prezentacji (prelekcji) uczniowskiej, przede wszystkim: umiejętność doboru i selekcji informacji, zgodność z prezentowanym tematem, ramy czasowe wypowiedzi, samodzielność opracowania tematu, logikę prezentacji.
- przygotowanie, przeprowadzenie i opracowanie obserwacji i doświadczenia wg zasad podanych przez nauczyciela;
- umiejętność i kulturę prezentacji własnych sądów i przemyśleń;
- poprawność językową;
- poprawność w stosowaniu języka symboli dziedziny wiedzy, której wypowiedź dotyczy;
- umiejętność działania zespołowego;

2) Pozostałe ustalenia:

a) Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową lub sprawdzian z przyczyn losowych (nieobecność usprawiedliwiona), ma obowiązek zaliczyć materiał w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły (w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela); w przypadku długotrwałej nieobecności uczeń ustala termin zaliczenia indywidualnie z nauczycielem. Jeśli nieobecność jest nieusprawiedliwiona (wagary) uczeń nie ma wpływu na termin zaliczenia pracy pisemnej. Jeżeli uczeń jest nieobecny na zapowiedzianej kartkówce ma obowiązek napisania jej na lekcji następniej.

b) Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia stopnia niedostateczny.

c) Uczeń ma prawo jeden raz poprawić każdą ocenę z prac klasowych i sprawdzianów w ciągu dwóch tygodni po oddaniu prac (dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy, w formie ustalonej przez nauczyciela; do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę uzyskaną z poprawy). Uczeń, który nie zgłosił się na poprawę w uzgodnionym terminie traci prawo do następnej poprawy.

d) Kartkówki nie podlegają poprawie.

e) Nauczyciel oddaje prace klasowe w terminie dwóch tygodni, sprawdziany i kartkówki w ciągu tygodnia od napisania prac.

f) W przypadku prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek przyjmuje się skalę procentową przeliczaną na stopnie wg kryteriów:

98% - 100% + zadanie dodatkowe stopień celujący (z prac klasowych i sprawdzianów)

90% - 100% stopień bardzo dobry

75% - 89% stopień dobry

55 - 74% stopień dostateczny

40% - 54% stopień dopuszczający

0% - 39% stopień niedostateczny

Kryteria oceniania mogą być modyfikowane w zależności od :

- możliwości intelektualnych klasy
- rodzaju sprawdzianu (test otwarty, test wielokrotnego wyboru, test zamknięty, forma opisowa)
- stopnia trudności materiału
- opinii PPP dla poszczególnych uczniów

g) Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć na początku lekcji, bez podania przyczyny, jeden raz (przy jednej godz. tygodniowo) lub 2 razy (przy dwóch lub więcej godz. tygodniowo) w ciągu semestru (przez nieprzygotowanie się ucznia rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji). Zwolnienie to nie dotyczy zapowiedzianych lekcji powtórzeniowych oraz

zapowiedzianych prac pisemnych. Po wykorzystaniu limitu „nieprzygotowań” uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie stopień niedostateczny.

V. Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

Jeśli uczeń spełnia warunki zawarte w Statucie Szkoły i:

- 1) ilość nieusprawiedliwionych godzin nieobecności nie przekracza 10%;
- 2) ilość nieobecności na zajęciach nie przekracza 25%;
- 3) uczeń wykorzystał możliwości poprawy prac klasowych przewidziane w PZO, to w ustalonym terminie zdaje egzamin.

Egzamin składa się z dwóch części:

- część pisemna to sprawdzian wiadomości i umiejętności, trwający 45 minut i oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w PZO,
  - część ustna to odpowiedź na trzy pytania wylosowanego przez ucznia zestawu.
- .Ostateczny stopień z zajęć edukacyjnych jest średnią arytmetyczną ocen z części pisemnej i ustnej egzaminu.

VI. Egzaminy poprawkowe

Uczniowie, którzy otrzymali oceny niedostateczne na koniec roku szkolnego otrzymują od nauczyciela w ostatnim dniu zajęć dydaktycznych zestaw zagadnień do egzaminu poprawkowego. Wymagania na egzamin poprawkowy są zgodne z podstawą programową realizowaną na zajęciach. Skala ocen jest zgodna z PZO.

Egzamin poprawkowy składa się z dwóch części:

- część pisemna w formie sprawdzianu (45 minut),
- część ustna obejmuje wylosowany przez ucznia zestaw składający się z trzech pytań.

Ostateczny stopień z zajęć edukacyjnych jest średnią arytmetyczną ocen z części pisemnej i ustnej egzaminu.

Data egzaminu zostaje określona przez Radę Pedagogiczną i ogłoszona zgodnie z procedurami zawartymi w Statucie Powiatowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Legionowie.

mgr Małgorzata Rychlik
mgr Anna Łozińska